28 Türk Dili-I

Kendimizi Sınayalım

- 1. Dil ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi bilimseldir?
 - a. Fransızca zengin ve güzel bir dildir.
 - b. Gelişmiş ülkelerin dilleri de gelişmiştir.
 - c. Kimi dillerin yazılı ve sözlü anlatım yetisi sınırlıdır.
 - d. Diller ses, yapı, anlam vb. bakımlardan değişmeyen doğal sistemlerdir.
 - e. Diller zamana, coğrafyaya ve toplumsal katmanlara göre dallanır.
- 2. Aşağıdaki seçeneklerin hangisi aynı dil ailesinde yer alır?
 - (a.) Arapça-İbranice
 - b. Gürcüce-İspanyolca
 - c. Japonca-Çince
 - d. Fince-İngilizce
 - e. Türkçe-Macarca
- **3.** Bir siyasal coğrafyadaki değişkelerin üstünde, ortak anlaşma aracı olarak kullanılan değişke aşağıdakilerden hangisidir?
 - a. Lehçe
 - Ölçünlü dil
 - c. Şive
 - d. Ağız
 - e. Uluslararası dil
- **4.** Aşağıdakilerden hangisi uluslararası bir kurum veya kuruluşta faaliyetlerin yürütülmesinde ortak anlaşma aracı olarak kullanılan dildir?
 - a. Lingua franca
 - b. Karma dil
 - c. Bölgesel dil
 - d. Yazı dili
 - e. Çalışma dili
- 5. Aşağıdakilerden hangisi yerli azınlık dilidir?
 - a. Almanya'da konuşulan Türkçe
 - b. Azerbaycan Cumhuriyeti'nde konuşulan Türkçe
 - c. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde konuşulan Türkçe
 - d. Karadeniz bölgesinde konuşulan Türkçe
 - e.) Bulgaristan'da konuşulan Türkçe

- **6.** Aşağıdakilerden hangisi bir Hint-Avrupa dili olmasına karşın, cümle ögelerinin dizilişine göre Özne-Nesne-Yüklem dilidir?
 - a. İngilizce
 - b. Fransızca
 - Farsça
 - d. İspanyolca
 - e. Rusça
- **7.** Aşağıdakilerden hangisi dünyada en çok ana dili konuşuruna sahip dildir?
 - a. Arapça
 - b. İspanyolca
 - Çince
 - d. İngilizce
 - e. Türkçe
- **8.** Aşağıdaki seçeneklerden hangisi Güneybatı veya Oğuz Türkçesine ait bir yazı dilidir?
 - a. Kazakça
 - b. Özbekçe
 - Türkmence
 - d. Tatarca
 - e. Çuvaşca
- **9.** Tabular ve örtmece sözler, aşağıdaki durumlardan hangisinde ortaya çıkabilir?
 - Kültürler bazı kavramların konuşulmasına izin vermediklerinde
 - b. Tarihî bakımdan önemli dönüm noktalarında
 - c. Kültür değişmelerine bağlı olarak
 - d. Kültürel farklılıklar nedeniyle ortaya çıkan iletişim aksamalarında
 - e. Kültürel ögelerin sonraki nesillere taşınamaması durumunda
- **10.** Dil ve toplum arasındaki ilişkiyle ilgili olarak, aşağıdakilerden hangisi **söylenemez?**
 - a. Dil, bilişsel olduğu kadar toplumsal da olan bir olgudur.
 - b. Toplumsal unsurların dil kullanımı üzerindeki etkilerini toplumdilbilim inceler.
 - c. Toplumsal kimliklerimiz konuşmamızı etkileyebilir.
 - Toplumsal bir olgu olarak dil kullanımı, cinsiyetten bağımsızdır.
 - e. Dillerde bireylerin eğitim, statü ve toplumsal rollerine, kültürel arka planlarına bağlı değişmeler doğaldır.

58

Kendimizi Sınayalım

1. Bugünkü bilgilerimize göre Türkler tarafından yazılan ilk Türkçe belge aşağıdakilerden hangisidir?

Türk Dili-I

- a. Kültigin yazıtı
- b. Bilge Kagan yazıtı
- Coyr yazıtı
- d. Tonyukuk yazıtı
- e. Şine-us yazıtı
- **2.** Muhakemetü'l-Lügateyn'in yazarı aşağıdakilerden hangisidir?
 - a. Kasgarlı Mahmut
 - Ali Şir Nevâyî
 - c. Edip Ahmet Yükneki
 - d. Sekkâkî
 - e. Lütfî
- **3.** Yazmış olduğu hatıratıyla, Türk nesrinin önemli örneklerinden birini bırakmış olan kişi kimdir?
 - a. Hüseyin Baykara
 - b. Ali Şir Nevayi
 - c. Sekkâkî
 - Babür
 - e. Lütfî
- **4.** Kiril alfabesini kullanan ilk Türk soylu halk aşağıdakilerden hangisidir?
 - Çuvaşlar
 - b. Altaylar
 - c. Şorlar
 - d. Teleütler
 - e. Yakutlar
- **5.** Latin alfabesine resmen geçiş tarihi aşağıdakilerden hangisidir?
 - a. 01 Ekim 1927
 - b. 01 Kasım 1927
 - c. 01 Aralık 1928
 - d. 01 Ocak 1928
 - 01 Kasım 1928

- **6.** Batı Türkçesinin ilk dönemi aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılmıştır?
 - a. Osmanlı Türkçesi
 - Eski Oğuz Türkçesi
 - c. Karahanlı Türkçesi
 - d. Harezm Türkçesi
 - e. Kıpçak Türkçesi
- 7. Kamus-ı Türkî'nin yazarı kimdir?
 - a. Ali Şir Nevayi
 - b. Hoca Mesut
 - c. Bergamalı Kadri
 - Semsettin Sami
 - e. Devletoğlu Yusuf
- **8.** Aşağıdakilerden hangisi Yeni Lisan Hareketinin temel prensiplerinden biri **değildir?**
 - Öteki Türk lehçelerinden kelime almak.
 - b. Yazı dilini konuşma diline yaklaştırmak.
 - c. Dilimizdeki Arapça ve Farsça gramer kurallarını kullanmamak.
 - d. Tamlamaları, Türkçe kurallara göre yapmak.
 - e. Yabancı kelimeleri Türkçedeki söylenişiyle yazmak.
- **9.** Aşağıdakilerden hangisi Dil Encümeni adındaki komisyonun 20 alfabeyi inceleyerek belirlediği esaslardan biri **değildir?**
 - a. Çift harfler bulunmayacak.
 - b. Millî bir Türk alfabesi olacak.
 - 🔥 Her ünlü için ayrı harf belirlenecek.
 - d. Seslerin uluslararası değerleri değişmeyecek.
 - e. İşaretli harflere mümkün olduğunca az yer verilecek.
- 10. Birinci Türkoloji Kongresi hangi şehirde toplanmıştır?
 - a. Selanik
 - b. İstanbul
 - c. Taşkent
 - d. Kazan
 - Bakü

90 Türk Dili-I

Kendimizi Sınayalım

- **1.** /i/ > yuvarlaklaşır > art damaksıllaşır > genişler > tekrar düzleşirse hangi ünlüye gelişir?
 - a
 - b. e
 - c. i
 - d. 1
 - e. u
- **2.** Türkçenin ses özellikleri dikkate alındığında, aşağıdakilerden hangisi yabancı kökenli bir sözcüktür?
 - Meslek
 - b. Bugünkü
 - c. Yaprak
 - d. Çamurlu
 - e. Suna
- **3.** Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde yalnızca düz ünlülerin bulunduğu bir sözcük vardır?
 - a. Mitoloji
 - b. Çipura
 - Nihayet
 - d. Manto
 - e. Kupa
- **4.** Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde vurgunun değişmesi sözcüğün anlamını da değiştirir?
 - a. Tarak
 - b. Gömlek
 - c. Balık
 - Yapma
 - e. Çiçek
- **5.** Ses tellerinin titreşmesi ile meydana gelen olay aşağıdakilerden hangisidir?
 - Ham ses ötümlü hâle gelir.
 - b. Ham ses ötümsüz hâle gelir.
 - c. Kısa ünlüler oluşur.
 - d. Ünsüzler oluşur.
 - e. Uzun ünlüler oluşur.

- 6. Aşağıdaki sözcüklerin hangisi Türkçe kökenlidir?
 - a. Şiir
 - b. İlim
 - c. Kalıp
 - d. Hamal
 - **H**ani
- **7.** /z/ ve /s/ ses birimlerini ayıran özellik aşağıdakilerden hangisidir?
 - a. Oluşum yerleri
 - b. Geniz ya da ağız ünsüzü olmaları
 - Ses tellerinin titreşip titreşmemesi
 - d. Sürenin uzun ya da kısa olması
 - e. Hava akımının sürekliliği veya süreksizliği
- **8.** Aşağıdaki sözcüklerden hangisinde bir 'ünlü daralması' vardır?
 - Bilmiyor.
 - b. Yapmadı.
 - c. Gülecek.
 - d. Sen misin?
 - e. Alır.
- 9. 'diş-dudak, sürekli-sızıcı, ötümlü, ağız' yanda özellikleri verilen ünsüz aşağıdakilerden hangisidir?
 - a.

e

v

- c. f
- d. m
- e. g
- **10.** 'kavuşak > kavşak' örneğindekine benzer ses olayı aşağıdaki seçeneklerden hangisinde vardır?
 - a. Urumeli
 - b. İstasyon
 - c. Grev
- - Yanlış e. Şükür